

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

15 oktober 2008

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van mevrouw Joke Schauvliege, de heren Patrick Lachaert, Erik Matthijs
en Bart Martens en mevrouw Else De Wachter –**

betreffende niet-ioniserende straling

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Naar aanleiding van verschillende vragen om uitleg, het voorstel van decreet van de heren Rudi Daems en Eloi Glorieux betreffende de bescherming van het leefmilieu tegen de eventuele schadelijke effecten en de hinder van niet-ioniserende stralingen (*Parl. St. VI. Parl.*, 2005-06, nr. 937/1) en het voorstel van resolutie van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Joachim Coens en Eric Van Rompuy en mevrouw Ingrid van Kessel betreffende de inplanting van GSM-masten (*Parl. St. VI. Parl.*, 2000-01, nr. 418/4), organiseerde de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed op 24 januari, 10 april en 15 mei 2008 hoorzittingen over blootstelling aan niet-ioniserende stralingen.

De sprekers tijdens de eerste hoorzitting van 24 januari waren de heren Robby Berloznik en Willy Weyns van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek (viWTA), professor Victor V. Moshchalkov van het departement Natuurkunde en Sterrenkunde van de Katholieke Universiteit Leuven en professor Stefaan Van Gool van de dienst Kindergeneeskunde van het Universitair Ziekenhuis (UZ) Gasthuisberg.

De sprekers tijdens de hoorzitting van 10 april waren professor Franz Adlkofer van de Stiftung für Verhalten und Umwelt uit München en dr. Wouter Duetz van het Kennisplatform Veilig Mobiel Netwerk. Namens de Hoge Gezondheidsraad namen professor emeritus André Vander Vorst, professor emeritus Walter Van Loock en doctorandus Dirk Adang het woord.

De sprekers tijdens de hoorzitting van 15 mei waren de heren Xavier Dekeuleneer, Christof Olivier en Luc Windmolders van het GSM Operators' Forum.

Door de diversiteit van de sprekers die tijdens de hoorzitting aan bod kwamen, kreeg het parlement een degelijk overzicht van de verschillende aspecten met betrekking tot niet-ioniserende straling. Op basis van het verslag van die hoorzitting (*Parl. St. VI. Parl.*, 2007-08, nr. 1724/1) willen de indieners van dit voorstel van resolutie een nieuwe impuls geven aan het maatschappelijk debat, het onderzoek, de voorlichting en de regelgeving met betrekking tot niet-ionise-

rende straling, en roepen de verschillende regeringen op werk te maken van een degelijk beleid ter zake.

Joke SCHAUVLIEGE

Patrick LACHAERT

Erik MATTHIJS

Bart MARTENS

Else DE WACHTER

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op het verslag van de hoorzitting over blootstelling aan niet-ioniserende stralingen in de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed;
- gelet op het voorstel van resolutie van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Joachim Coens en Eric Van Rompuy en mevrouw Ingrid van Kessel betreffende de inplanting van GSM-masten, aangenomen door de plenaire vergadering op 23 mei 2001;
- overwegende het voorstel van decreet van de heren Rudi Daems en Eloi Glorieux betreffende de bescherming van het leefmilieu tegen de eventuele schadelijke effecten en de hinder van niet-ioniserende stralingen;
- gelet op de ongerustheid van omwonenden bij de inplanting van nieuwe bronnen van niet-ioniserende straling, zoals gsm-masten, en de vragen die rijzen bij de vergunningsprocedures voor nieuwe installaties;
- gelet op het gebrek aan objectieve informatie over en het gebrek aan kennis bij de bevolking over niet-ioniserende straling;
- gelet op de hiaten in de kennis over de blootstelling aan en de mogelijke gevolgen van niet-ioniserende straling;
- gelet op de grotere beschikbaarheid van langdurige epidemiologische onderzoeken en de resultaten van die studies en de beschikbaarheid van synthesestudies zoals het 'Bioinitiative Report';
- gelet op de bekende risico's, verbonden aan hoogspanningsleidingen, en de wetgeving ter zake in sommige ons omringende landen;
- sterk rekening houdend met het voorzorgsprincipe en het ALARA-principe ('as low as reasonably achievable') met betrekking tot niet-ioniserende straling;

– vraagt de Vlaamse Regering:

- 1° met betrekking tot informatieverstrekking aan de bevolking:
 - a) voldoende informatie te verstrekken over en toelichting te geven bij de verschillende stralingsniveaus, waaraan burgers al dan niet bewust worden blootgesteld;
 - b) de inwoners en consumenten te informeren en sensibiliseren over eenvoudige tips die de blootstelling aan straling kunnen verminderen, zoals het gebruik van een handsfree kit, het verwijderen van elektronische apparaten op het nachttafeltje, het ontraden van het gebruik van mobiele telefonie in de trein, bus, tram of auto en het doordachte gebruik van mobiele telefoons door kinderen enzovoort;
 - c) bijzonder belang te hechten aan het ontraden van het gebruik van babyfoons;
- 2° met betrekking tot wetenschappelijk onderzoek:
 - a) het wetenschappelijk onderzoek ter zake uit te breiden naar de concrete blootstelling aan en de mogelijke gevolgen van niet-ioniserende straling in gebouwen, met bijzondere aandacht voor gevoelige groepen en het nodige gevolg te geven aan de aanbevelingen uit dat onderzoek;
 - b) een doorgedreven voortgangsbewaking en inventarisatie van epidemiologisch onderzoek wereldwijd te organiseren en hiervan jaarlijks een onafhankelijke verslaggeving op te stellen en beschikbaar te stellen;
 - c) het eigen onderzoek, bijvoorbeeld door het Steunpunt Milieu en Gezondheid, naar de blootstelling aan en de effecten van niet-ioniserende straling te versterken en te integreren in het beleid;
- 3° met betrekking tot controle op de stralingsemissies: verder toezicht te houden op de stralingsnormen tijdens en na het plaatsen van zendantennes en tussentijdse controles te

laten uitvoeren naar de reële stralingsemisies, zowel door de afdeling Milieu-inspectie van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie, als door het BIPT (Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie) met verzoek aan de federale regering om dat grondig te laten opvolgen;

4° met betrekking tot de inplanting van zendmasten:

- a) in het kader van de implementatie van de nieuwe norm (cf. infra) afstandsregels te bepalen die onder meer rekening houden met of gedifferentieerd worden in relatie tot de aanwezigheid van kwetsbare groepen, zoals bij scholen, kinderdagverblijven, ziekenhuizen, rust- en verzorgingstehuizen enzovoort;
- b) de website www.sites.bipt.be, waar de locatie van de zendmasten te raadplegen is, permanent te actualiseren en beter toegankelijk te maken voor het grote publiek;
- c) de plaatsing van nieuwe zendmasten, die op dit moment niet vergunningsplichtig zijn, onderhevig te maken aan een meldingsplicht waarbij de aanvrager van de zendmast, indien de gemeente dat wil, instaat voor de organisatie van een infoavond voor de omwonenden in aanwezigheid van de aanvrager;

5° met betrekking tot hoogspanningsleidingen: afstandregels in te voeren voor nieuwe bouwvergunningen in relatie tot de veldsterkte van bestaande hoogspanningsleidingen, rekening houdend met de adviezen van de Hoge Gezondheidsraad;

6° met betrekking tot de federale bevoegdheden de federale regering te vragen:

- a) ervoor te zorgen dat de emissie van niet-ioniserende straling van toestellen duidelijk geïndiceerd wordt en geafficheerd wordt, in het bijzonder op de verpakking van en reclame voor mobiele telefoons, DECT-toestellen (DECT: digital enhanced cordless telecommunications), wifi-installaties (wifi: wireless fidelity), en dergelijke;

- b) controles uit te voeren naar de correcte naleving tot indicatie van de stralingsniveaus en naar de correctheid van de geafficheerde stralingsniveaus van toestellen;
- c) streng toezicht te houden op de naleving van de code van goede praktijk betreffende de plaatsing van zendantennes en na te gaan of deze code geactualiseerd moet worden naar aanleiding van de implementatie van nieuwe technieken, zoals UMTS (universal mobile telecommunications system);
- d) dringend werk te maken van het terugbrengen van de Belgische norm van het toegelaten niveau van de elektrische veldsterkte voor hoogfrequente bronnen van 20,6 V/m tot 3 V/m, zoals voorgesteld door de Hoge Gezondheidsraad;
- e) erover te waken dat in het kader van de ontwikkelingsplannen voor het hoogspanningsnet, hoogspanningsleidingen zoveel mogelijk ondergronds worden aangelegd rekening houdend met alle mogelijkheden die de recente technologische ontwikkelingen bieden;
- f) na te gaan op welke wijze het ondergronds brengen van hoogspanningsleidingen kan bijdragen tot een gezondere leefomgeving en het ondergronds brengen van hoogspanningsleiding te laten opnemen in de ontwikkelingsplannen van Elia.

Joke SCHAUVLIEGE

Patrick LACHAERT

Erik MATTHIJS

Bart MARTENS

Else DE WACHTER
